

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל #9

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

האגודה למען הלהט"ב בישראל

דברי פתיחה

ממצאי דו"ח מרכז הדיווח ע"ש ניר כץ ז"ל לשנת 2021 ממחישים את אשר אנו נאבקות ונאבקים למענו עשורים רבים. המרכז פועל מאז שנת 2012 כדי להאיר בזרקור את מצב הלהט"בופוביה בחברה הישראלית ומתוך כך את האתגרים הקריטיים והמיידיים הניצבים בפני הקהילה הגאה. הדו"ח ממחיש עלייה משמעותית במספר דיווחי הפגיעה בחמש זירות: טרנס*, מפגש עם מערכות הבריאות, חיי המשפחה, החיים בפריפריה ומאורעות בולטים ברשתות החברתיות.

לצערנו, כלל הנתונים הנפרסים משקפים תמונת מצב לפיה מופעי להט"בופוביה ממשיכים לתת את אותותיהם בכל מעגלי החיים: במקומות העבודה, בצריכת שירותים רפואיים, ברשתות החברתיות, במוסדות השלטון, החוק והמשפט, במרחב הציבורי וגם במרחב הביתי הפרטי. כך למשל, בהשוואה לשנת 2020, השנה חלה עלייה של 10% בכמות הדיווחים על פשעי שנאה וחוסר שוויון כלפי כלל האוכלוסיות המרכיבות את הקהילה הגאה.

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל לשנת 2021 מציג תמונת מצב עגומה, כזו שבה בכל שלוש שעות במוצע מדווח מקרה להט"בופובי; מציאות שבה הקהילה הגאה מצאה עצמה נפגעת, מופלית ונתונה ללהט"בופוביה מתמשכת ללא סיבה אחרת פרט בשל לאורח חייה. אנו נמשיך לפעול, כבכל שנה; לאסוף דיווחים, לעבד את הנתונים המתקבלים ולהנגיש אותם לציבור הרחב, כדי שממצאינו החשובים ישמשו את הגורמים הרלוונטיים עד להשגת שוויון מלא בתנאי החיים של כל חברות וחברי הקהילה הגאה בישראל.

למדנו והתחזקנו כקהילה, אנו יודעים ויודעות באופן ברור שככל שמאבקנו לביטחון ולשוויון יתקדם, כך גם תנועות הנגד יגבירו את ביטויי ההסתה והאלימות כנגדנו. החשיבות הגדולה בניטור המקרים הללו ושיקופם לכלל החברה הישראלית מהווה שימת זרקור על פינות החושך בהן שוכנת וגדלה הלהט"בופוביה. האגודה למען הלהט"ב כאן ותמשיך לחתור לשינוי מציאות החיים הקשה של חברי קהילתנו - בכל מקום ובכל זירה. לא ניתן שימחקו אותנו מן המרחב הציבורי, לא ניתן שיאיימו על הביטחון שלנו במרחב הציבורי, ונעמוד על הזכות הבסיסית של כל אחד ואחת מאיתנו לביטחון אישי.

נורית שיין, הילה פאר
יו"ר שותפות באגודה למען הלהט"ב

רן שלהבי
מנכ"ל האגודה למען הלהט"ב

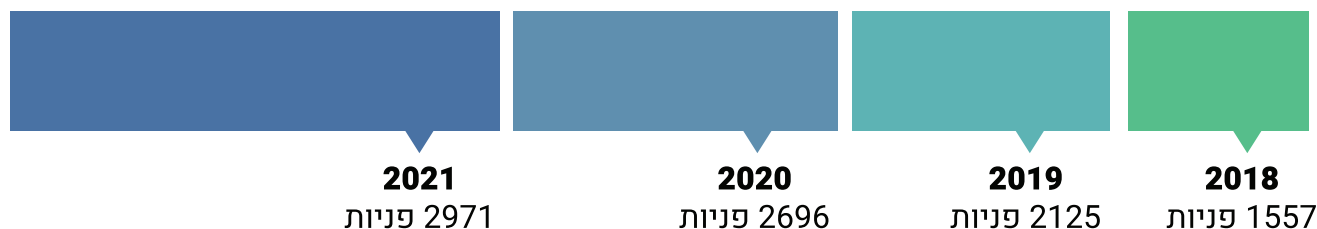
דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

מגמות נתוני מרכז הדיווח בשנים האחרונות

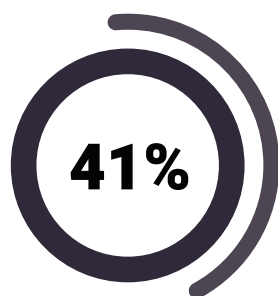
בשנים האחרונות פעלה האגודה למען הלהט"ב על מנת להנכיח את מרכז הדיווח כפלטפורמה רשמית לדיווח על מקרי להט"בופוביה בכלל המרחבים. כך, בזכות האמצעים שנקטה האגודה לאורך השנים, הצלחנו להגיע ולטפל ביותר מקרי להט"בופוביה שמתרחשים בארץ.

כמות הפניות בין השנים 2018-2021

נתונים מרכזיים לשנת 2021

עלייה של 41% בכמות הצעירים. ות שעזבו את ביתם. להוסטלים

עלייה של כ-50% בכמות הדיווחים מהקהילה הטרנסית

עלייה של פי 5 בכמות המקרים הלהט"בופוביים במערכת הבריאות

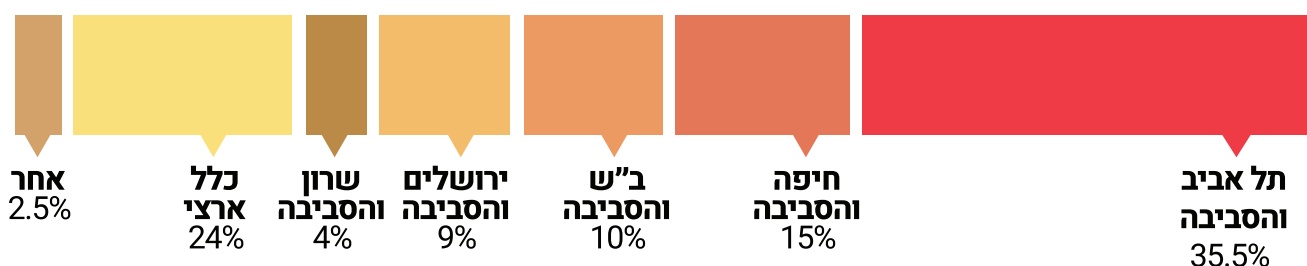

עלייה של 10% בכמות דיווחי הלהט"בופוביה בשנת 2021

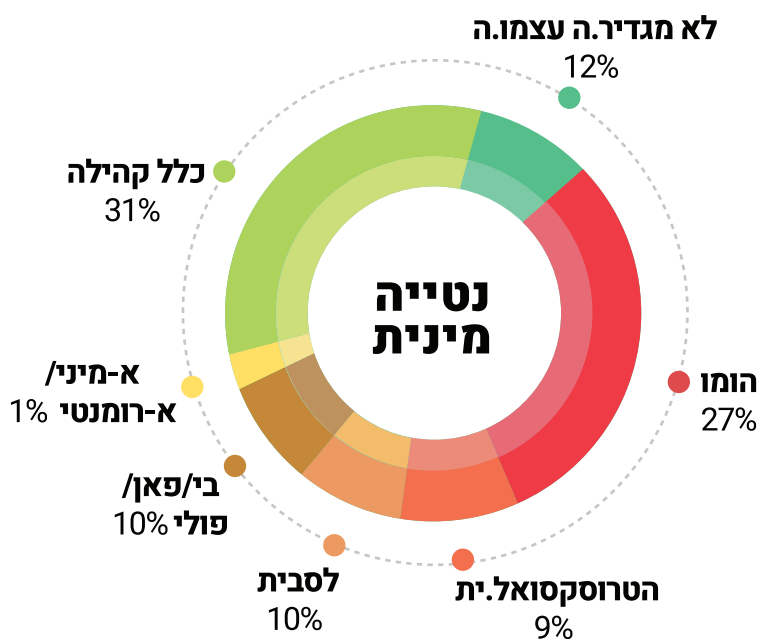
פיזור גאוגרפי של המקרים המדווחים

הגרף המוצג לפניכם מציג ירידה משמעותית באחוז הפונים. ות בגוש דן. בשנת 2020 כ-43% מסך הפניות התקבלו מאזור זה והשנה כ-35.5% בלבד. כך גם נמדדת ירידה יחסית באחוזים (15%) באזור חיפה והצפון לעומת שנת 2020 שם אחוז הדיווחים עמד על כ-22%. בהקשר לכך, בשנת 2020 המקרים בקטגוריית "כלל ארצי" היו כ-8% בלבד מסך הפניות ואילו השנה נראה שכמעט רבע מתוך כלל הפניות נכנסות לקטגוריה זו. קטגוריה זו כוללת פגיעות אשר מתרחשות בתקשורת, אמירות של אנשי מפתח בממשלה ועוד.

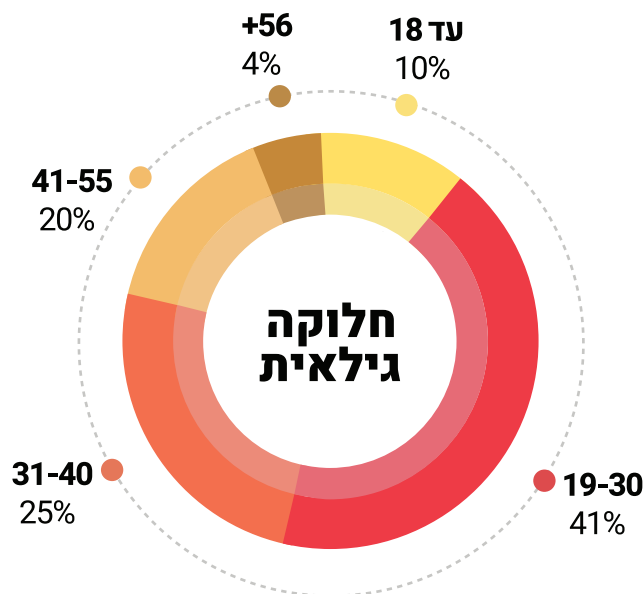
דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

פילוח לפי נטייה מינית

על פי הנתונים, יותר מרבע מכלל המדווחים. ו.ת. מגדירים עצמם כהומואים. נוסף על כך, ובשונה משנים עברו, מוצג כאן נתון חדש המהווה כמעט שליש מהפניות - להט"בופוביה כלפי כלל הקהילה. אירועים אלו מופנים באופן מובהק כלפי כלל אותיות הלהט"ב.

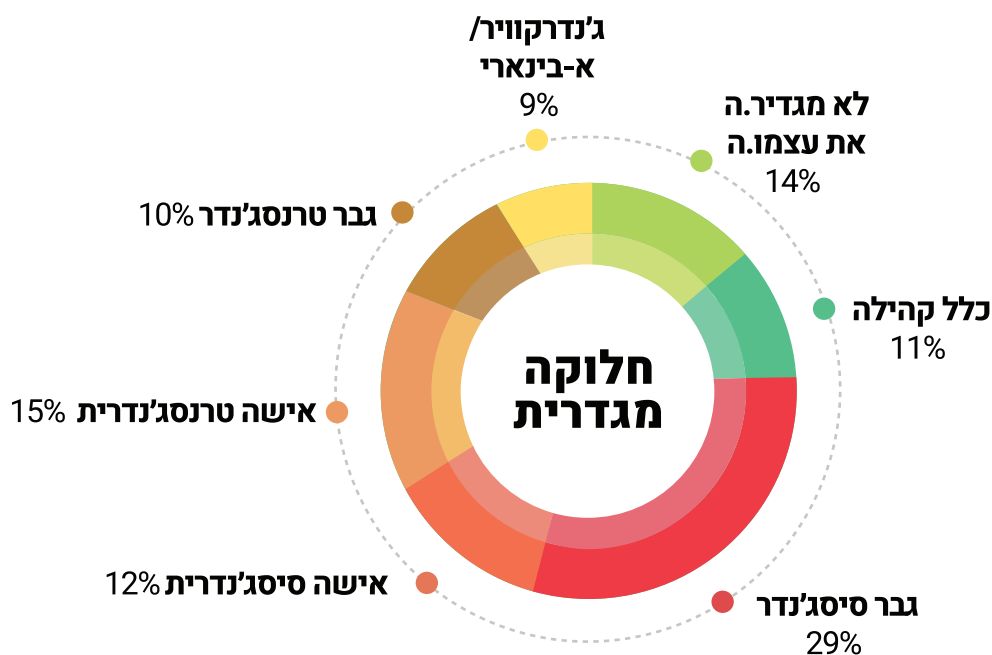
פילוח לפי גיל

בשנת 2020 אחוז המדווחים. ו.ת. בגילי 31-40 עמד על כ-14% בלבד, ואילו השנה נראה שאחוז זה עלה ל-25%. כך גם קטגוריית גילי +56, שבשנת 2020 היוותה כ-1% בלבד, מונה השנה כ-4% מסך הפניות.

פילוח לפי מגדר

השנה, ניכרת מגמת עלייה של הפונים. ו.ת. בקהילה הטרנסית. בשנת 2020 אחוז הנשים הטרנסג'נדריות שפנו למרכז הדיווח עמד על כ-7% ואילו השנה עלה ל-15%; עלייה של יותר מפי 2 בכמות הדיווחים. עלייה דומה נרשמה גם מצד הגברים הטרנסג'נדרים המדווחים ששנו בשנת 2020 כ-6% מסך הפניות ואילו השנה מונים כ-10%. אחוז הא.נשים המגדירים. ו.ת. עצמם. א-בינארים או שמעדיפים. ו.ת. שלא להגדיר עצמם. מונה השנה כ-23% לעומת שנת 2020 שבה עמד האחוז על כ-12% בלבד.

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

זירת הקהילה הטרנסית

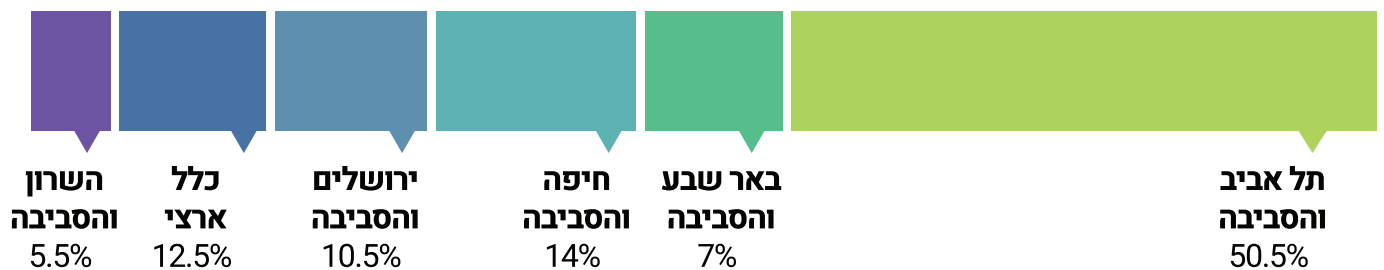
"אני בעל עסק. לקוח שלי התקשר אלי ואמר לי שהוא ראה כתבות עליו באינטרנט ושאני משוגע לגמרי. הוא חושב שרימיתי אותו כי אני טרנס וחושב שזו התחזות לגבר, הוא דרש את כל הכסף שלו בחזרה ושנבטל את העסקה" / ל', מרכז הארץ

השנה הקהילה הגאה ככלל והקהילה הטרנסית בפרט, נאלצו להתמודד עם אירועי להט"בופוביה שונים במרחבים פרטיים וציבוריים כאחד. זירה זו תתייחס בנתונה אל כמות הפניות שהתקבלו במרכז הדיווח ובפרט לכמות הפניות מהקהילה הטרנסית; יותר משליש מכלל הפניות שהגיעו למרכז הדיווח בשנת 2021 (כ-34% מכלל הפניות למרכז הדיווח) מתייחסות לאירועי להט"בופוביה המופנים כלפי אנשים מהקהילה הטרנסית. שיעור זה של דיווחים מהווה עלייה של כ-50% בשיעור הפניות בהשוואה לשנה שעברה.

בתוך זרם הפניות האינטנסיבי השנה קיבלנו פנייה מ-א' מירושלים, גבר טרנסג'נדר צעיר, שעבר חוויה משפילה בסניף של רשת חנות בגדים ידועה. כאשר נכנס למדוד את בגדיו, המוכרים בחנות השפילו אותו בכך שטענו שאלו תאי מדידה מותאמים לפי מין ולא לפי מגדר, ולכן הוא לא יכול להישאר ואילצו אותו לצאת מהחנות.

פילוח הזירה לפי איזורים גיאוגרפיים

ניתן לראות כי ההשערה הרווחת לפיה אזור גוש דן מהווה מרחב בטוח לכלל הקהילה, בו חברי הקהילה הטרנסית יעדיפו לגור עקב היקף מצומצם יחסית של להט"בופוביה וטרנספוביה, מתבררת כלא מדויקת. נראה שגם אלו הבוחרים לגור בגוש דן וגם המתגוררים מחוץ לאזור זה חווים מצוקות דומות ובאחוזים דומים של פגיעה.

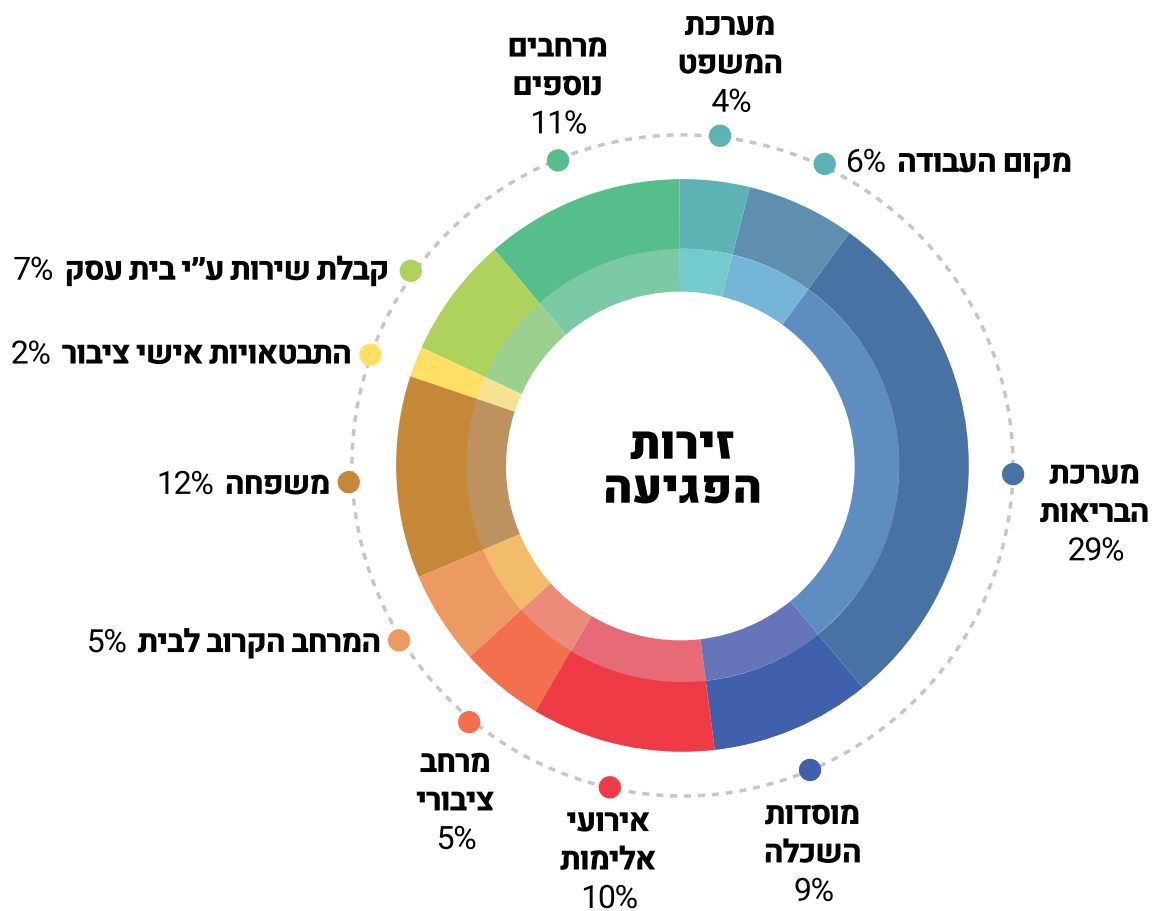

פילוח לפי זירות פגיעה

ניתן להבחין כי הקהילה הטרנסית נפגעת בכל מישור ומישור; הן במישורים פרטיים והן ציבוריים, כשמערכת הבריאות מהווה את המרחב הגדול ביותר שבו הקהילה חווה טרנספוביה, ואילו המשפחה מהווה את מרחב הפגיעה השני בגודלו.

לאורך שנת 2021 דיווחו חברות וחברי הקהילה על אירועי אפליה, הדרה ואלימות, המציגים מציאות אכזרית וקשה מנשוא גם במרחב הציבורי. אירועים אלה פוגעים באופן בסיסי באפשרות לתנאי מחייה סבירים והוגנים ומקשים על חברי.ות הקהילה להשתלב בחברה הישראלית ולתרום לה כחלק בלתי נפרד ממנה. חברי.ות הקהילה הצעירים.ות, שטרם הגיעו לגיל בגרות, נאלצים.ות להתמודד מול מערכות רבות שבהן עולים קשיים ייחודיים. אלה כוללים קושי מול חוסר השלמה של ההורים עם הזהות המגדרית, וסוגיות שונות של התמודדות עם מערכת חינוך שאינה יודעת לתת את המענה הנדרש כיום ולהתאים עצמה לצרכי תלמידים.ות בקהילה הטרנסית.

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

התמודדות קהילתית

לאורך השנה פעלנו יחד עם ארגוני הקהילה הגאה על מנת לשנות את המציאות המורכבת של הקהילה הטרנסית. בשנת 2020, בעבודה קהילתית משותפת, רתמנו את שר הרווחה ושר המשפטים על מנת להקים את הצוות הבין-משרדי אשר נועד לקדם את הקהילה הטרנסית ולפעול עבורה. בשנת 2021 פורסמו המלצות שהיו פרי עבודה מאומצת של הארגונים והצוות הבין משרדי. הפתרונות שהוצעו כללו מודלים למעני רוחב, כגון:

1. שילוב אנשים מהקהילה הטרנסית בשירות הציבורי באמצעות מודל וולונטרי, שיעודד גיוס עובדים מהקהילה לשירות הציבורי ואף ייצור תמריצים לקידום הנושא.

2. הקמת מסגרות הלנת חירום לקהילה הטרנסית מגיל 18 ומעלה ללא הגבלת גיל עליון, וכן נפתח מכרז להפעלת 8 דירות מעבר ייעודיות.

נוסף על כך, האגודה למען הלהט"ב מפעילה מחלקה משפטית אשר מעניקה סיוע בסוגיות שונות וכן סיוע משפטי ייעודי לקהילה הטרנסית בשיתוף עם משרד עו"ד קלעי-רוזן.

מעבר לכך, בינואר 2021 הוקם מערך עו"ס טרנס בעמותת מעברים לקשת הטרנסית במימון ובפיקוח משרד הרווחה והביטחון החברתי, זאת בין השאר על מנת להנגיש את שירותי הרווחה לקהילה הטרנסית וכן להכשיר ולחזק את המענים הרלוונטיים ברווחה. המערך הינו מערך סוציאלי הנותן מענה ארצי לכל שאלה בנושאים הקשורים לקהילה הטרנסית, וכן ליווי וסיוע במיצוי זכויות סוציאליות ורפואיות. בשנה הראשונה לפעילות המערך טופלו כ-1,400 פניות.

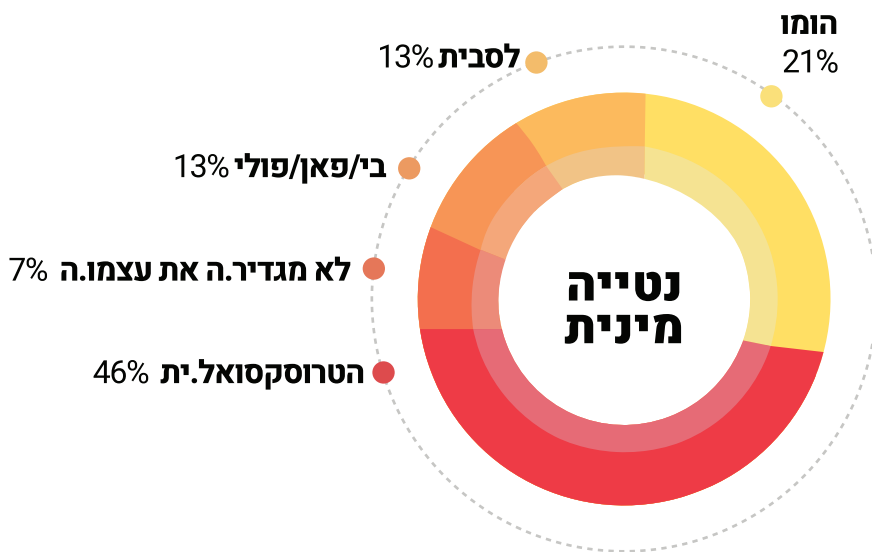
דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

זירת המפגש עם מערכות הבריאות והרפואה

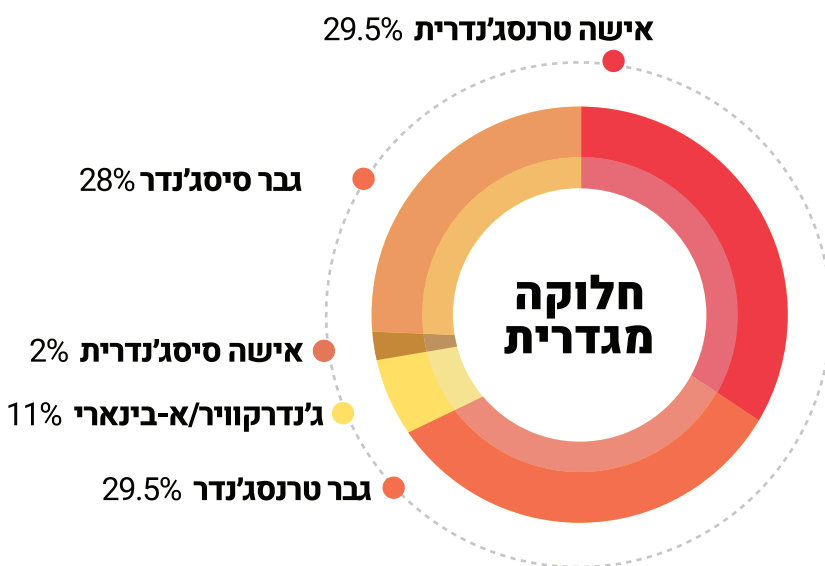
"לפני כחודש הלכתי לרופא המשפחה שלי עבור הפנייה לביצוע בדיקה למחלות מין. הרופא התחיל לשאול אותי לגבי הנטייה המינית שלי והתחיל לשאול מה אני עושה ביחסים שלי, לאחר שסיים לשאול את השאלות אמר לי שהוא ועולם הרפואה ממליצים שלא לקיים יחסי מין בין גברים" / ב', אזור השפלה

אחת הזירות הבולטות בהן חלה עלייה חדה בדיווח על מקרי להט"בופוביה, היא זירת המפגש בין קהילת הלהט"ב לבין המערכת הרפואית בישראל. בשנת 2021 כ-7% מכלל הדיווחים שהגיעו למרכז הדיווח התייחסו למקרים שאירעו במפגש עם מערכת הבריאות, בהשוואה לפחות מ-2% בשנת 2020.

פילוח הזירה לפי נטייה מינית

לפי הנתונים המוצגים לפניכם ניתן להסיק שמרבית הנפגעים (46%) מזדהים. את כהטרנסקסואלים. לרוב, אלו המציינים זאת מזדהים כחלק מהקהילה הטרנסית, ואילו הנתון השני בגודלו מגיע מצד גברים הומוסקסואלים טרנסג'נדרים וסיסג'נדרים כאחד.

פילוח הזירה לפי מגדר

כ-70% מבין המדווחים. את הם. מהקהילה הטרנסית. ניתן להבחין כי מדובר באוכלוסייה פגיעה ביותר. יחד עם זאת, חשוב לציין כי מהות הפניות של הקהילה הטרנסית והפגיעה בה לא בהכרח קשורות להתהליך התאמת המגדר: חלק מרכזי מהפניות מתייחסות גם להעדפתם. המינית של חברי הקהילה הטרנסית, מה שמוסיף רובד לפגיעות בקהילה.

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

מקרה שנחשפנו אליו השנה וטיפלנו בו מול קופת החולים היה סיפורה של מ' וזוגתה, ממרכז הארץ, המגדלות יחד את ילדיהן. מ' רצתה לקבל מידע רפואי על ילדיה אך נאלצה להמציא מסמכים משפטיים המוכיחים שאכן היא רשומה כאמם של הילדים, זאת למרות שמצבה המשפחתי מעודכן בתעודת הזהות. האפליה אשר חוו המדווחים. ות הגיעה במגוון צורות: המתנה ארוכה לניתוחים להתאמת מגדר, אפליה במעמד תרומת דם של הומואים וטרנסג'נדריות, לשון פנייה לא הולמת, טפסי קופות החולים אשר מנוסחים למשפחה שבה יש רק אופציה לאם ואב ומחיקה כללית של המשפחה הגאה, מניעת קבלת מידע רפואי על ילדים לא ביולוגיים ועל בני.ות זוג נשואים. ות מאותו המין, מניעה של קבלת טיפולים עקב הליך להתאמת מגדר, רופאים אשר מייעצים שלא לקיים יחסי מין בין גברים וכן מטפלי גוף ונפש אשר מבצעים טיפולי המרה.

מקרים אלו הם רק קצה הקרחון, כאשר אנו מבינים. ות ויודעים. ות שישנם עוד מקרים רבים שנשארים נסתרים ואף מקרים שלעתים יכולים להגיע לכדי סכנת חיים.

התמודדות קהילתית

ארגוני הקהילה פנו למשרד הבריאות עם דרישות לפעולה הנוגעות לכלל הקהילה הגאה:

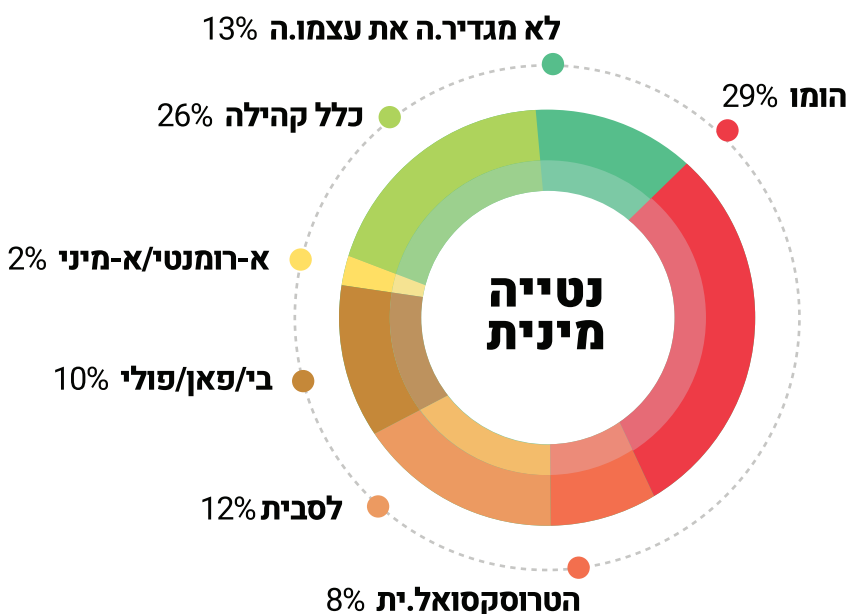
1. הקצאת שעות לחדרי ניתוח והכשרת מנתחים. ות לניתוח תחתון;
2. ביטול האיסור על ניתוחים גניטליים בשוק הפרטי בארץ.
3. קיצור זמני ההמתנה לניתוחים להתאמת מגדר.
4. הקצאת משאבים לפעולות הסברה לפירוק הסטיגמה ביחס לאנשים החיים עם HIV, לשם הסברה לגורמים מקצועיים העובדים עם הקהילה הגאה והאוכלוסייה הכללית;
5. התייחסות לנושא הפונדקאות עבור זוגות נשים, וכן אפשרות תרומת ביציות בין בנות זוג.

מהלך נוסף היה שיתוף פעולה מול האגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות שהכניס בינואר שנת 2021 נוהל המכיר בכך שטרנסג'נדריות אינה הפרעה נפשית ויש להתייחס ולתת מענה הולם לחברי. ות הקהילה הטרנסית. עקב כך נרשם פרוטוקול טיפולי עם נהלים העוסקים באבחון דיספוריה מגדרית, בלשון פנייה, בשירותים ממוגדרים, באופן התייעוד בתיק הרפואי ועוד.

זירות מרכזיות לשנת 2021

זירת להט"ב בפוביה במשפחה

"אני מבקש עזרה עבור בן מיעוטים אזרחי ישראלי בן 20, הוא גורש הערב מהבית באלימות פיזית מצד משפחתו ואין לו היכן לשהות. בבקשה תעזרו לי" / ג', אזור ירושלים

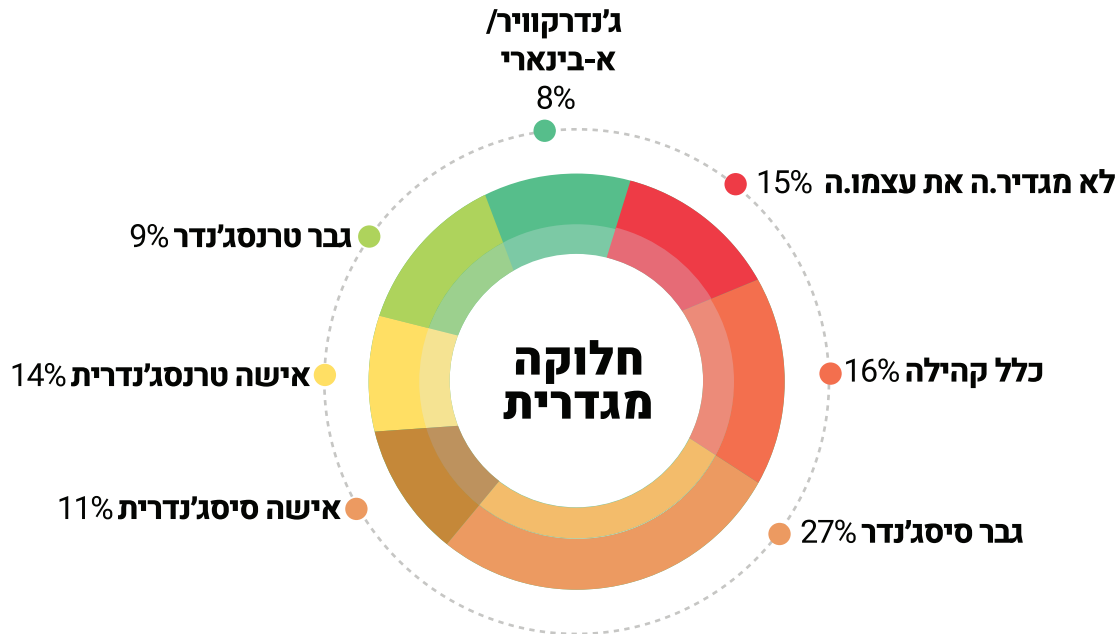
פילוח הזירה לפי נטייה מינית

ניתן לראות שאחוז המדווחים הגבוה ביותר מגיע ממי שמגדירים עצמם כהומואים- גברים סיסג'נדרים וטרנסג'נדרים כאחד. כרבע מהפגיעות בתחום המשפחה כוונן כלפי כלל הקהילה. זאת, מפני שאנו מחשיבים. ות ביטויים ואמירות להט"ב בפוביות כפגיעה בקהילה כולה (לדוגמא, קמפיין משפחה= אמא ואבא" של התנועה הדתית "חזון")

דו"ח מצב הלהט"ב בפוביה בישראל

פילוח הזירה לפי מגדר

כמו בגרף הפילוח עפ"י נטייה מינית, אחוז הפגיעה הגבוה ביותר הוא בגברים סיסג'נדרים (27%). נוסף על כך, ניתן לראות בצורה מובהקת את פגיעותה של הקהילה הטרנסית כולה המונה כ-45% מתוך סך הפניות בזירה זו.

בשנת 2021 עלה אחוז הפניות ממדווחים. ות שדיווחו על אירועי להט"בופוביה בתוך המשפחה הגרעינית ל-43% לעומת שנת 2020, אז אירועים מסוג זה היוו כ-28% מסך הפניות. הסבר לעלייה באחוזים לפי עמותת אותות הוא שבשנת 2021 הייתה עלייה משמעותית בכמות חברות וחברי הקהילה שנקלטו במסגרות חוץ ביתיות ללהט"ב, כאשר ייתכן ועלייה זו נובעת מעימותים ממושכים במשפחות של צעירים. ות רבים. ות שאירעו במהלך שנת 2020, ולאחר שנה שלמה נאלצו בעל כורחם. צעירים. ות לעזוב את ביתם. נוסף על כך, המערך הפסיכוסוציאלי של האגודה מציג תמונה לפיה ילדים. ות ובני. ות נוער, בחברות שמרניות וגם אלו שפחות, יוצאים. ות מהארון בגילים צעירים מבעבר וזו ככל הנראה סיבה נוספת לכך שיותר צעירים. ות חווים להט"בופוביה ונאלצים. ות להגיע למסגרות חוץ ביתיות.

כך, מצאו עצמם. להט"ב רבים. ות חווים. ות להט"בופוביה בצורה רחבה יותר בתוך המשפחה הגרעינית: חוסר השלמה עם מערכות יחסים גאות, אלימות מילולית ופיזית, התמודדות עם קשיים וחובות כלכליים, רדיפה, טיפולי המרה במסווה של שיעורי "כישורי חיים"/"כישורי הורות", מצוקות יומיומיות שונות ועוד. מקרה שהגיע לפתחנו היה סיפורו של י', צעיר ממשפחה חרדית ממרכז הארץ. י' יצא מהארון בפני הוריו ואחיו; בתגובה אחיו הכו אותו, נעלו אותו בחדרו ואילצו אותו לעבור טיפולי המרה. הוא פנה אל מרכז הדיווח בבקשה לעזרה ויחד עם ארגון חברותא ועמותת אותות מצאנו עבורו מענה שניתן בידי איש מקצוע, וכן הוא הופנה באופן ישיר למסגרת חירום.

השנה נרשמה עלייה של כ-41% בכמות השוהים. ות הכללית במסגרות חוץ ביתיות להט"ביות - 'בית דרור', 'אבני דרך', 'דירות מעבר לטרנס*' ו'הגג הוורוד'. העלייה במספר הפונים. ות שהגיעו למסגרות הללו נובעת בין היתר מקשיים מורכבים שחוו חברי. ות הקהילה בתקופת הקורונה, החל מפרוץ המגיפה ועד היום. חלק גדול מהפונים. ות למסגרות החוץ בעמותת אותות מספרים. ות שבתקופת התפרצות המגפה נאלצו להישאר בביתם. נ ובחדרם. נ ללא אינטראקציות חברתיות ומתוך רצון לצמצם אינטראקציות במשפחה הגרעינית ומצב זה נמשך גם לאורך שנת 2021.

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

מעבר לכך, אוכלוסיות נוספות אשר מצויות במצב פגיע בצורה משמעותית הן האוכלוסייה הדתית והערבית שחוות מציאות עגומה שבה קיים פחד עצום בעת הדיווח על אירועי להט"בופוביה. כך, גם בשנה כה מתקדמת, להט"בופוביה במגזר הדתי והערבי עדיין נחווית כאלמונית, כרדיפה, כסילוק מהבית ועוד. חלק מחברי.ות הקהילה הגאה באוכלוסייה הדתית והערבית מתמודדים עם יציאה מהארון לבד, כאשר רק חלקם.ן המזערי פונה לארגונים בבקשה לעזרה.

התמודדות קהילתית

בעשייה משותפת עם משרד הרווחה פורסם מכרז להקמת מסגרות חדשות מבחינת פריסה גיאוגרפית, מבחינה דתית ומבחינת קבוצות גיל. זאת במטרה שגם להט"ב מבוגרים.ות, דתיים.ות וערבים.ות אשר נפלטו ממשפחתם.ן יוכלו לשהות במסגרות חוץ ביתיות המתאימות לצרכיהם.ן.

במגזר הערבי פועל באופן ישיר ארגון 'בית אל-מים' שלאורך השנה יצר קמפיינים לעידוד דיווח ולפירוק הסטיגמה של להט"ב בחברה הערבית. במגזר הדתי פועלת עמותת שב"ל למען סובלנות בציבור הדתי כלפי להט"ב ככלל ולהט"ב דתיים בפרט. נוסף על כך פועלים ארגוני חברותא ובת-קול המפעילים קבוצות תמיכה ייעודיות ללהט"ב דתיים.ות וחרדים.ות. חברותא מפעילים מערך תמיכה לקורבנות טיפולי המרה ומעניקים מענה על ידי אנשי דת, ואילו בת-קול מפעילות את מרכז "בשבילך" שנותן מענה של רבנים.ות וכן מערך פסיכו-סוציאלי מותאם למגזר הדתי לנשים דתיות וחרדיות בארון. לאורך השנה הוגדלה הפעילות ונפתח מערך עורף תומך לנשים שנזרקו מביתן, וכן נפתח מיזם של שבתות עוטפות לאירוח ומרכז תמיכה מקוונת שפועל 24/6.

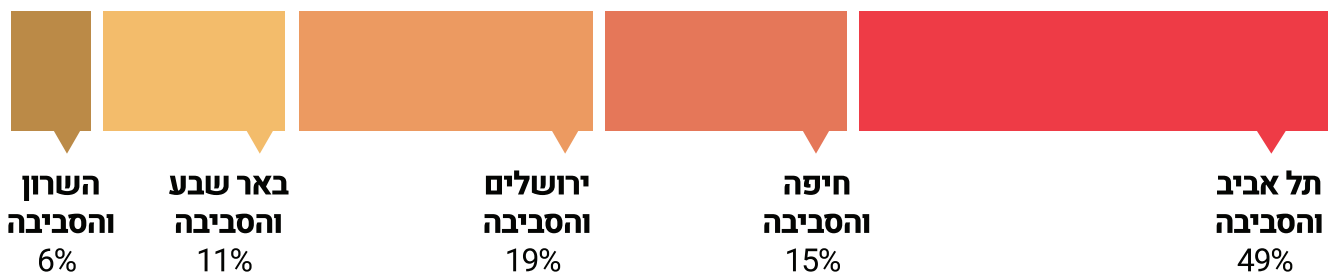
זירות מרכזיות לשנת 2021

זירת הפריפריה

"הגענו לאירוע הגאווה, שמתי עלי ועל הילד שלי דגל גאווה. לא הספקתי לסיים לקשור לו את הדגל וכבר זרקו עלינו ביצים וריססו אותנו בגז מדמיע. הושפלתי מאוד, והרגשתי נורא עבור הילד שלי, באנו למצעד כדי שירגיש שלם עם עצמו" / ל", דרום הארץ

* זירת גאווה בפריפריה מתייחסת לפריפריה חברתית וגיאוגרפית, ומודדת את הנתונים של חברי.ות קהילה אשר חוו להט"בופוביה מחוץ לגוש דן. כמו כן, נתוני הזירה מתייחסים לפגיעות למרחב הציבורי בלבד.

פילוח הזירה לפי אזור גיאוגרפי

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

ניתן לראות שאחוז הפניות מחוץ לגוש דן עומד על כ-51% מהפניות. כפי שניתן להבין, הלהט"בופוביה פזורה ברחבי הארץ ולמרות המחשבה הרווחת שתל אביב וגוש דן מהווים מרחב בטוח ללהט"ב, הנתונים המוצגים כאן משקפים מציאות אחרת בה להט"בופוביה נחווית בכל מקום.

בשנת 2020 'העבירה' הקורונה רבים מהרבדים הלהט"בופוביים למרחב הקרוב לבית בשל התפשטות המגפה והסגרים. כ-25% מכלל הפניות שדווחו ב-2020 היו במרחב הקרוב לבית ואילו השנה נראה שהמרחב הקרוב לבית מונה כ-3% מסך הפניות בלבד.

ביטוי משמעותי של עליה במקרי הלהט"בופוביה מחוץ לגוש דן היה רצף מתמשך של פניות ודיווחים אשר התקבלו במרכז הדיווח בחודשי הקיץ סביב מצעדי הגאווה. לדוגמא השנה, בחודש יוני הנסוב סביב מצעדי הגאווה ברחבי הארץ, כמות הדיווחים שהתקבלה הייתה גבוהה ב-67% מסך הפניות הממוצע הכללי למרכז הדיווח אשר התקבל לאורך חודשי שנת 2021. עוד עלה מהנתונים כי כ-68% מהאירועים המדווחים הופנו כלפי כלל הקהילה; כלומר, לא כלפי אדם ספציפי אלא כדה-לגיטימציה כלפי הקהילה כולה (למשל, מקרים כגון תלישת דגלי גאווה והשחתת רכוש "גאה"). אולם, על אף שהסיווג הוא כלפי הקהילה הגאה כולה, חווית הפריצה, החדירה למרחב האישי, הסגת הגבול, הפגיעה ברכוש והפרת תחושת הביטחון, פוגעת בפרט באופן אישי, מצלק ועמוק.

בין המקרים שדווחו וטופלו על ידינו בחודשי הגאווה: השחתות של דגלי גאווה שנתלו מטעם העירייה; אפליה בהשכרת דירה, ריסוס כתובות המסיתות לרצח; זריקת אבנים לעבר מרפסות מקושטות בדגלי גאווה; יצירת קבוצות וואטסאפ הקוראות לפגיעה בתושבים. ות להט"ב; ניפוץ שמשת רכבו של ראש עיר לאחר שהצהיר שבכוונתו לתמוך בקיום אירועי גאווה בעירו ומנגד ראש עיר אשר מצהיר כי אינו מכיר בדגל של הקהילה הגאה ולכן אינו מוכן לכנות את תושביו הלהט"ב - קהילה, או לתת מענה בתחום זה

התמודדות קהילתית

השנה פורסם לראשונה קול קורא מטעם המשרד לשוויון חברתי – מכרז תקדימי עבור רשויות מקומיות אשר מעודד אותן מבחינה תקציבית להכנסת תוכניות להט"ב לתוך הרשות המקומית והאזורית. על הקול הקורא ענו 63 רשויות מקומיות שהסכימו לקחת חלק מהותי בשיפור חיי התושבים. ות הלהט"ב ולהעמיד תוכניות לטובתם. בעירם.ן.

נוסף על אלו, פרויקט פיתוח קהילות המקומיות של האגודה ומדד הרשויות המקומיות, שבוחן ומודד עשרות רשויות בפריסה גיאוגרפית רחבה בתחומים שונים (כגון חינוך ותרבות) בכל הנוגע ליחס לתושבים. ות להט"ב, משפיעים באופן שלא משתמע לשתי פנים על הקצאת משאבים רבים יותר לקהילה הגאה המקומית, על שיפור היחס שמתקבל מהרשות ועל מיצוב הקהילה כמרכזית ומשמעותית במרקם החיים בכל רשות ורשות.

זירות מרכזיות לשנת 2021

זירת להט"בופוביה ברשת

"אני לסבית, בת 56, לאחרונה אני מקבלת תגובות בפייסבוק ממישהי אכזרית שרודפת אחרי דרך כמה יוזרים שהיא פותחת, היא מקללת אותי ומאיימת להוציא אותי מהארון בפני ילדי ונכדיי, אני מבקשת שתעזרו לי, אני לא יודעת מה היא רוצה ממני אנחנו בכלל לא מכירות" / ג', דרום הארץ

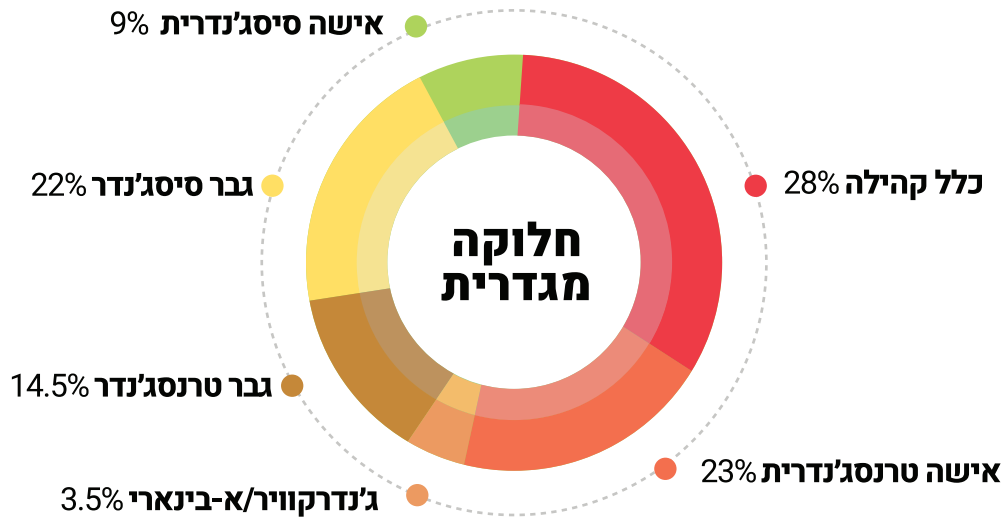
תגובות כמו אלו, הפותחות את זירת הרשת, מתקבלות בקרב חברי. ות הקהילה באופן יומי לאורך השנה. בשנה זו, לנוכח מגפת הקורונה שאילצה אותנו להישאר בביתנו מול המסכים ועקב בחירות נוספות שהובילו לקמפיינים של השמחה ושנאה נגדנו, נחשפה הקהילה הגאה לאלפי מקרי להט"בופוביה ברשת ובמדיה החברתית שכללו שימוש בזהויות כקללה, אלימות מילולית, איומים באלימות פיזית, איומי רצח סביב מצעדי הגאווה וטרנספוביה ההולכת וגואה.

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

פילוח הזירה לפי מגדר

גרף זה מציג את אלו הסימנו את זהותם. המגדרית. ניתן להבחין במצוקתה של הקהילה הטרנסית, שכן אחוזי הפגיעה בה עומדים על כ- 41% מכלל הפניות המוצגות כאן. נוסף על כך, ניתן לראות שהאחוז היחסי של פגיעה בגברים סיסג'נדרים וטרנסג'נדרים עומד על כ- 36.5% יחד.

בשנת 2021 ספגו חברי.ות הקהילה הגאה אירועי אלימות רבים במדיה החברתית ברשת: סרטוני וידאו משפילים ותגובות מקטינות, טוקבקים פוגעניים, כתבות שמתפרסמות ברחבי הרשת והודעות פרטיות עם תוכן פוגעני המלגלג על נטייה מינית ו/או זהות מגדרית.

אירועי הלהט"בופוביה המופנים ישירות לעבר חברי.ות הקהילה התווסף השנה גם אירוע סייבר מהגדולים שידעה הקהילה הגאה. כחודש לאחר פיגוע סייבר באתר ההיכרויות 'אטרף', שבמהלכו פורסם קובץ ובו רשומות על למעלה ממיליון משתמשים באתר, נשלחה הודעה לחלק נכבד מחברי.ות הקהילה הגאה בנוסח שהביא לבהלה איומה: "אתה להט"ב ולכן אתה מושמד. מגיע לך עונש חמור, מוות וגירוש מהארץ. תבוא לישיבה כדי לחזור בתשובה. נשמח שתעבור גיור לאמונה". שליחת הודעה מסיתה ומאיימת זו נחווה כתחושת חדירה לפרטיות, אי וודאות, חשש מהוצאה מהארון וכן איום ממשי - כל אלו הובילו להצפה רגשית גבוהה. חברי.ות הקהילה חשו כי חייהם בסכנה ותחושה זו ליוותה רבים.ות לאורך זמן, שכן לא היה מענה מותאם לכך מהרשויות. לאור זאת, תוך 24 שעות הגיעו למרכז הדיווח כ-200 פניות מא.נשים שדיווחו לנו על כך ולא מעט מהם.ן הביעו מצוקה רגשית נוכח ההסתה.

התמודדות קהילתית

מחלקת הבריונות ברשת הוקמה בשנת 2018 כדי לתת סיוע ומענים לחברי.ות קהילה ובפרט לנוער, החשוף יותר מהאוכלוסייה הכללית לפגיעות ברשת. במהלך השנים 2018-2020 פעלה המחלקה כפיילוט עם איגוד האינטרנט הישראלי והקרן לילדים ונוער בסיכון של הביטוח הלאומי והחל משנת 2021 המחלקה מנוהלת בלעדית ע"י האגודה למען הלהט"ב. במסגרת התכנית, המתנדבים.ות מאתרים.ות באופן אקטיבי ביטויים להט"בופובים ברשת ומגיבים.ות עליהם הן פומבית באמצעות השמעת קול שמתנגד ללהט"בופוביה, והן באופן אישי מול התוקפ.ת. המטרה המרכזית הינה צמצום ומיתון השיח הלהט"בופובי.

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

כחלק מהתוכנית למיגור להט"בופוביה ובריונות ברשת יצרנו השנה קשר עם פלטפורמות הטיקטוק ופייסבוק על מנת להגדיל את המענים הדיגיטליים בדיווח על בריונות כלפי בנות ובני נוער ועל-מנת לייצר אסטרטגיה משותפת בין ארגוני הקהילה והמדיה החברתית. עקב נתוני הפגיעה בקהילה הטרנסית הוקם לראשונה "קורס טרנס", של תוכנית הבריונות ברשת, המספק ידע למתנדבי.ות בריונות ברשת אודות הקשיים הרבים של הקהילה הטרנסית. בנוסף להתמודדות של מחלקת בריונות ברשת אל מול הלהט"בופוביה הגלויה והגואה, היו מרכז הדיווח וקו הקשב חוד החנית בניסיון לספק תמיכה רגשית לחברי.ות הקהילה אשר קיבלו הודעות מאיימות וחיפשו מענה וליווי רגשי. במקביל, התגייסנו באגודה להשגת מידע על פיגועי הסייבר השונים ממשטרת ישראל וארגון הסייבר הלאומי. כך, התמקדנו במתן מענה רגשי וניסיון להחזיר לנפגעים.ות שליטה באמצעות תכנון ופריסת אפשרויות ביחד עימם.ן.

סיכום

השנה, בדומה לשנה שעברה, המשכנו בהתמודדות אל מול מגפת הקורונה וכניסתה של ממשלה חדשה, מה שיצר הן הזדמנויות והן התמודדויות חדשות עבור הקהילה שלנו.

בשנת 2020 הראתה הלהט"בופוביה את פניה בעיקר במרחבים הקרובים לבית או במרחב הסובב אותו. בשנת 2021, לעומת זאת, יצאנו מהסגרים המרובים והתחלנו לחזור לשגרת חיים מוכרת יותר: שוק העבודה החל לחזור לסדרו, מערכות החינוך החלו לפעול מחדש, התחבורה הציבורית חזרה לפעילותה הרגילה וכך גם מופעי הלהט"בופוביה שבו אט אט למרחבים הציבוריים, למוסדות החינוך וההשכלה, למוסדות המדינה והמשפט ועוד.

האגודה למען הלהט"ב, ביחד עם ארגוני הקהילה, הובילה שינוי מדיניות בתחומים נרחבים מתוך ההבנה שיחד, עם מטרה משותפת, יראו וישמעו את קולנו בכלל המרחבים בצורה משמעותית יותר; זאת מפני שהקול שלנו מהדהד חזק יותר כשאנחנו מניפים.ות את הדגל יחדיו. עם זאת, אנו מכירים.ות בכך שיש לנו עוד דרך ארוכה לצעוד עד שיושג שוויון חברתי, תעסוקתי, כלכלי ומדיני שחל על כל אותיות הלהט"ב ולא נשקוט עד אשר נשיג זאת.

אנו קוראים.ות לממשלה, כפי שעשינו עם כל ממשלות ישראל מאז הקמתנו: לקחת אחריות על כל אזרחיה ללא הבדל ולספק מענים ומשאבים לחינוך אינקלוסיבי, לטיפול בכלל הקהילה הגאה ולחיזוקה ובפרט בכל הנוגע לאוכלוסיות המוחלשות בתוכנו. אנו נמשיך לדאוג לכלל חברי.ות קהילת הלהט"ב ונחתור לתמוך ולסייע, וכן לעודד את כלל הקהילה הגאה ואת תומכינו לדווח לנו על מנת שבשנים הבאות תהיה כאן מציאות אחרת: מכילה, מקבלת, סובלנית ומיטיבה עם כולנו.

דווחו על כל מקרה, רק כך נוכל להמשיך לייצר שינוי!

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל

לדיווח על אירוע להט"ב בופובי

טופס דיווח אונליין

בדף הבית של אתר האגודה למען הלהט"ב - www.lgbt.org.il

"יש עם מי לדבר" - קו הקשב, המידע והתמיכה של האגודה:

פועל בימים א'-ה' ומוצ"ש | בשעות: 19:30-22:30

טלפון: *2982 או וואטסאפ: 058-6205591

מערך השירותים לקהילה הגאה:

שירות טיפול וייעוץ | סיוע במקרי להט"ב בופוביה וייעוץ משפטי וסיוע למבקשי מקלט.

ניתן לפנות לאגודה דרך:

האתר: www.lgbt.org.il או באמצעות המייל: aguda@lgbt.org.il

גילוי נאות:

* האחוזים המדווחים בדו"ח מתייחסים רק למקרים המדווחים שאופיינו מבחינת גילים, מגדר ונטייה מינית ואינם מתייחסים למקרים שסומנו ב"אחר" עבור האפיונים הללו.

* הנתונים המדווחים כוללים פניות שהתקבלו במרכז הדיווח ומידע שאספנו באופן נקודתי.

* נתוני זירות הפגיעה המרכזיות מסתמכות על נתוני מרכז הדיווח, סקר לשביעות רצון קופ"ח לקהילה הטרנסית, בריונות ברשת, עו"ס להט"ב העובדים עם האגודה למען הלהט"ב ברחבי הארץ ומסגרות חוץ ביתיות של עמותת אותות.

ניר כץ ז"ל

ניר כץ ז"ל נולד ב-18 ביולי 1983 לאמו, אילה, ולאביו, רמי כץ ז"ל, אשר נפל בעת שירות מילואים באסון צאלים א', ב-17 ביולי 1990, בהיותו של ניר בן 7. הוא גדל בגבעתיים ולאחר מכן במודיעין, והתגייס לשרות כמתכנת מחשבים באחת מיחידות המחשבים בחיל המודיעין. לאחר שחרורו החל ללמוד מדעי המחשב במרכז הבינתחומי בהרצליה.

לאחר יציאתו מהארון, ותוך שהוא חולק את חייו עם בן זוגו, תומס, בחר ניר בדרך חיים של נתינה והתנדבות למען הקהילה הגאה, וזאת כמדריך בקבוצת הנוער של האגודה – "ברנוער". ניר האמין בערכי הגאווה בזהותו, בנתינה לזולת, ובחיזוק הקהילה הגאה.

במוצאי שבת, ה-1 באוגוסט 2009, בשעה 22:30, נכנס אדם לבוש שחורים ומסכה שחורה על פניו אל מרכז האגודה למען הלהט"ב ברחוב נחמני בתל אביב, עת התקיימה במקום פעילות "ברנוער". הרוצח, אקדח שלוף בידו, החל לירות כלפי הנוכחים במקום. בסופו של הערב מניין הנפגעים עמד על 10 פצועים, עשרות נפגעי חרדה, ו-2 הרוגים ובהם ליז טרובישי ז"ל, כמו גם ניר כץ עצמו. יהי זכרם ברוך.

האגודה

למען הלהט"ב בישראל

- כותבים ועורכים -

רן שלהבי - מנכ"ל האגודה למען הלהט"ב • הילה פאר, נורית שיין - יו"ר האגודה למען הלהט"ב • דניאל יצחק - סמנכ"לית האגודה למען הלהט"ב
ליאור פירסט - מנהל מערך מיצוי זכויות למען הלהט"ב • ד"ר סיגל גולדין - מנהלת המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב

- הדוח הופק בשיתוף -

